

UUTISKIRJE

Hei,

Terveisiä Pohjois-Tansaniasta Makumirasta, eteläisen pallonpuoliskon talvesta. Kylmää onkin ollut, villasukat ja kevyet toppatakkit ovat olleet tarpeen. Näin heinä-elokuun vaihteessa yölämpötila on noin +15 astetta, ja iltopäivällä mittari nousee hieman yli 20 asteen päälle. Alkaa olla jo lämpimämpää!

Alakoulut ja yläkoulut ovat avanneet ovensa heinäkuun alussa pitkän koronatauon jälkeen. Koulut olivat suljettuina maaliskuun puolesta välistä asti kolmen ja puolen kuukauden ajan. Kävin jututtamassa erään hankekoulumme rehtoria, Ngongongaren yläkoulun rehtoria **Sophia Waryobaa**. Haastatteluhetkellä koulun avaamisesta oli kulunut kaksi viikkoa. Tansaniassahan koulujen lukuvuosi alkaa tammikuussa, joten nyt on edessä kokonainen lukukausi joulukuulle asti.

Täytyy olla tyytyväinen, että saimme edes tämän tehtyä

- Tämä lukukausi on raskas, mutta me yritämme, Sophia Waryoba huokaisee.

Sophia Waryoban koulussa on reilut 600 oppilasta, joista 25 ei ole vielä palannut kouluun.

- Olemme yhteydessä vanhempiin ja selvitämme, missä he ovat. Veikkaan, että viikon parin sisällä tilanne tasaantuu ja tiedämme, missä poissaolijat ovat.

Rehtorin toimiston ovelle saapuu erään oppilaan isä, joka kertoo, että hän on päättänyt siirtää lapsensa toiseen kouluun.

Ngongongaren yläkoulun rehtori Sophia Waryoba näyttää käsienspesun mallia.

Kuva: KNK

UUTISKIRJE

Rehtorilla riittää huolenaiheita. Koulut olivat suljettuina maaliskuun puolesta välistä asti, mutta oppimistavoitteissa pitäisi yltää samaan kuin normaalina kouluvuotena. Etäopiskeluun tarvittavaa internet-yhteyttä ei kylillä eikä kodeissa ole ollut.

- Alussa kaikki pelkäsivät koronaa.

Tansanian pääministeri ilmoitti koulujen sulkemisesta 17. päivänä maaliskuuta. Koulut suljettiin heti samana päivänä ilman varoitusaikaa. Kouluille ei jäänyt aikaa tehtäväpakettien valmisteleminen. Opetusministeriöllä ei ollut suunnitelmia etäopetuksen järjestämiseksi. Myöhemmin valtion yleisradon kautta lähetettiin eri oppiaineisiin liittyviä opetusohjelmia sekä radiossa että televisiossa.

- Ryhdyimme järjestelemään opetusta vasta huhtikuun puolella. Perustimme huhtikuun alussa yläkoulun päättävän luokan oppilaiden vanhemmille oman WhatsApp-ryhmän, jonka kautta lähetimme oppilaille tehtäviä. Vain vajaat puolet oppilaista saivat tehtäviä tätä kautta, koska kaikilla vanhemmilla ei ole älypuhelin. Lopuille vanhemmille lähetimme tavallisia tekstiviestejä. Tällä tavalla tavoitimme noin 90% päättävän luokan oppilaista. He palauttivat tehtäviä joko WhatsAppin kautta tai vanhemmat toivat niitä koululle.

Kun koronatilanne näytti helpottavan touko-kesäkuussa, opettajat ryhtyivät valmistelemaan tehtäviä myös alemmille luokille. Niitä monistettiin koululla ja jaettiin alueen paperitavarakaappoihin, mistä vanhemmat kävivät monistamassa lapsilleen omat kopiot.

- Vanhemmat palauttivat lastensa koulutehtäviä koululle perjantaisin. Opettajat tarkistivat niitä. Saimme tämän järjestelmän toimimaan kesäkuussa kolmen viikon ajan ennen koulujen uudelleen avaamista. Suunnilleen 70% oppilaistamme palauttivat tehtäviä.

- Täytyy olla tyytyväinen, että saimme edes tämän tehtyä. Vanhemmilta alkoi jo tulla kyselyjä, milloin avaamme taas koulun. Lapset olivat kotona päivät pitkät, mikä oli uusi tilanne perheissä.

Koulut ovat nyt olleet toiminnassa kahden viikon ajan. Terveysministeriö on antanut kouluille tarkat ohjeet. Kaikkien on pestävä kädet juoksevalla vedellä ja saippualla usein päivän aikana. Käsienpesupaikkoja on oltava luokkien ja toimistojen edessä, kirjastossa, ruokasalissa, vessoissa. Kasvomaskien käyttö on pakollista oppilaitoksissa.

- Pelkäämme vielä koronaa, rehtori Waryoba kertoo. Emme tiedä, ovatko lapset ja nuoret viruksen kantajia. Käsienpesupaikkojen rakentaminen vaatii rahaa, jota koulun budjetissa ei ole. Jatkuva käsienpesu vaatii vettä. Olemme nyt epävarman vesijohtoveden varassa. Riittääkö vesi? Nestesaippuaa kuluu valtavat määrät.

- Tämä on raskasta aikaa sekä opettajille että oppilaille. Opetusministeriöstä on tullut määräys, että jokaisen koulupäivän tulee olla kaksi tuntia normaalia pitempi. Näin halutaan korvata menetettyä opiskeluaikaa. Koulupäivä venyy 10 tunnin mittaiseksi, ja oppilaat palaavat kotiin vasta illan hämärtyessä. He väsyvät.

Valtio ei tarjoa kouluissaan oppilaille kouluruokailua. Ruokailun järjestäminen on oppilaiden vanhempien vastuulla. Vain ne oppilaat, joiden vanhemmat maksavat ruokailusta, voivat syödä koululla.

UUTISKIRJE

- Meidän oppilaista noin kaksi kolmasosaa, eli noin 400 oppilasta osallistuu kouluruokailuun. Yritämme puhua loppuille vanhemmille ja saada heidät ymmärtämään, miten tärkeää heidän olisi maksaa lastensa kouluruokailu.

Vierailen kahdessa luokassa. Yläkoulun toisen luokan englannin opettaja järjestää oppilailleen debatin. Väittelyn aihe tulee oppilailta: koulutus on tärkeämpi kuin raha. Oppilaat innostuvat aiheesta. Argumentit puolesta ja vastaan singahtelevat luokassa, sattuville sananvalinnoille taputetaan, naurunremahdukset palkitsevat onnistuneen puheenvuoron. Kolmannen luokan maantiedon tunnilla oppilaat harjoittelevat ryhmissä, miten taulukkopohjaista aineistoa muunnetaan visuaaliseksi kaavioiksi. Luokka on täynnä työn tohinaa.

Englannin opettaja luokkansa kanssa Ngongongaren yläkoululla heinäkuussa 2020.

Kuva KNK

Toisaalta pelkoa ja epävarmuutta, toisaalta oppimisen iloa ja naurua. Minkä merkityksen koronavuosi saa Ngongongaren yläkoulun oppilaiden elämäntarinassa? Rehtorin ja opettajien teot, mitä merkitystä niillä on? Rehtori huolehtii vedestä ja saippuasta, vakuuttaa vanhemmille, lapsesi pitää syödä koululla. Englannin opettaja saa oppilaat nauramaan. Maantiedon opettajan tehtävän myötä oppilaat käsittelevät tietoa, muuntavat aineistoa toiseen muotoon, taulukosta viivakaavioksi. Aika on raskas, mutta jokaisen päivän pienet teot vievät elämää eteenpäin.

Käsienpesuasemat kaikkiin hankekouluihin

Vuoden 2020 koronakriisin myötä olemme joutuneet perumaan osan hankkeemme koulutuksista. Näihin koulutuksiin varatut budjettivarat käytetään sen sijaan hankekoulujen koronatyöhön. Kaikkiin 24 hankekouluun on hankittu kestävät käsienpesuasemat, joissa on 225 litran vesitankki sekä paikat kolmelle pesuvadille, vedenkeruusaaville ja nestesaippuapulloille, maanrajassa polkimet. Vesi solisee pesuvatiin polkemalla, käsin koskematta. Löysimme käsienpesuasemien rakentajaksi lähikaupunkimme Arushan vankilan projektin, mistä tilasimme 98 käsienpesuysikköä.

UUTISKIRJE

Shishtonin yläkoululla kanatkin ihmettelivät uutta käsi pesuasemaa.
Kuva: Davis Mramba 27.7.2020

Käsi pesuasemien hankinta on vaatinut oman prosessinsa: ideapalavereita, pohdintaa, suunnittelua, kilpailutuksen järjestämistä, kuljetusreittien järjestelyjä, neuvotteluja, tarkastuskäyntejä. Vastuunkantajina PITA-tiimin jäsenet, Makumiran yliopiston lehtorit **Dickson Mlowezi** ja **Thaddeus Lekule**, tässä kesäkuun talviajan kuvassa kasvomaskeihin naamioituneina.

Lämpimin terveisin,
Katri

Katri Niiranen-Kilasi

Hankeneuvonantaja / PITA Osallistava Opetus.
Yläkoulun opettajien täydennyskoulutushanke.
Myös Doward Kilasi toimii Makumiran yliopiston lehtorina kasvatustieteellisessä tiedekunnassa.
Makumiran yliopisto on Tansanian evankelis-luterilaisen kirkon ylläpitämä oppilaitos.

